

Informacje o przykładzie dobrej praktyki:

1. IMIĘ I NAZWISKO AUTORA PRZEDSIĘWZIĘCIA / CZŁONKÓW ZESPOŁU AUTORSKIEGO:

Dr Anna Marcol – doradca metodyczny Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli „WOM” w Katowicach, nauczyciel bibliotekarz Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach, prezes Rady Oddziału Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Katowicach.

Mgr Danuta Zocłńska – nauczyciel bibliotekarz Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach, przewodnicząca Komisji Rewizyjnej Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – Oddziału w Katowicach.

2. NAZWA I RODZAJ PRZEDSIĘWZIĘCIA/DZIAŁANIA PROPONOWANEGO DO UPOWSZECHNIENIA JAKO „DOBREJ PRAKTYKI”:

Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Wisława Szymborska – patronka roku 2023”

3. OBSZAR PRACY SZKOŁY, PRZEDSZKOŁA, PLACÓWKI, KTÓREGO DOTYCZY DZIAŁANIE:

nauczanie, wychowanie, inspirowanie edukacji czytelniczej i medialnej, popularyzacja talentów uczniowskich

4. ETAP EDUKACYJNY, KTÓREGO DOTYCZY DZIAŁANIE:

szkoły podstawowe i ponadpodstawowe

5. UZASADNIENIE:

Opisany konkurs recytatorski jest przykładem dużego wydarzenia, które można zorganizować na terenie szkoły, angażując do pomocy jej społeczność i osoby spoza placówki. W tym przypadku pretekstem do jego realizacji były obchody Roku Wisławy Szymborskiej 2023 oraz chęć popularyzacji działalności organizatorów (Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. J. Pankiewicza w Katowicach, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. J. Lompy w Katowicach, Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – Oddział w Katowicach).

Uwagi dotyczące konkursu mogą być przydatne dla wszystkich nauczycieli (w tym nauczycieli bibliotekarzy) podejmujących się organizacji imprez międzyszkolnych oraz osób poszukujących pomysłów na popularyzację patronów poszczególnych lat.

6. CELE I ZAŁOŻENIA:

- popularyzacja twórczości polskiej noblistki,
- rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości na słowo poetyckie,
- doskonalenie warsztatowych umiejętności recytatorskich,
- odkrywanie uzdolnień artystycznych uczniów,
- integracja środowiska utalentowanej młodzieży.

7. SZCZEGÓŁOWY OPIS DZIAŁAŃ:

Pomysł organizacji Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego "Wisława Szymborska – patronka roku 2023", pojawił się podczas jednego z zebrań Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – Oddziału w Katowicach, do którego należą obie organizatorki. Miał być kontynuacją konkursów, które od kilkunastu lat były organizowane przez Towarzystwo na terenie katowickich szkół w celu popularyzacji twórczości polskich poetów. Postanowiono jednak zmienić jego formułę i umożliwić udział w tym wydarzeniu także uczniom spoza Katowic. Po konsultacji z dyrektorami – Joanną Nowrot, dyrektorem Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach i Krzysztofem Kobiałką, dyrektorem Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Katowicach – uzyskano wsparcie w realizacji pomysłu.

Pierwszy etap konkursu (wewnątrzszkolny) odbywał się na terenie placówek, które zgłosiły swój udział w tej inicjatywie, a część finałowa – 7 grudnia 2023 roku w siedzibie PLSP. Konkurs był adresowany do uczniów szkół podstawowych (klasy VII-VIII) i ponadpodstawowych. Zadanie każdego uczestnika polegało na wybraniu (wspólnie z opiekunem) dowolnego wiersza Szymborskiej i jego recytacji.

Nad merytorycznym przebiegiem konkursu, przygotowaniem regulaminu ze wzorami oświadczeń, przyjmowaniem zgłoszeń i popularyzacją wydarzenia czuwała A. Marcol. Z kolei D. Zocłńska koordynowała pracami związanymi z realizacją finału na terenie szkoły. Warto zaznaczyć, że w PLSP nie organizowano jeszcze tego typu wydarzenia na tak dużą skalę, ale dzięki pomocy społeczności szkolnej impreza zyskała bardzo wysoki poziom i umożliwiała uczniom wykazanie się swoimi zdolnościami artystycznymi. Młodzież (pod opieką nauczycieli) wykonała plakat promujący wydarzenie, ulotki, upominki oraz dyplomy i podziękowania. Znalazła się na nich zaprojektowana, specjalnie na tę okoliczność, grafika z poetką. Uczniowie namalowali również obrazy nawiązujące do jej wierszy, które stanowiły oprawę wizualną sceny. Dzięki przedsięwzięciu promującemu patronkę roku 2023, stworzyli zgrany i zaangażowany zespół.

W dniu konkursu ogromne wrażenie wywarł wystrój auli, pojawiające się w tle wizualizacje oraz towarzyszący recytacjom podkład muzyczny. Prowadzenie powierzono Katarzynie Herich z PBW, która przypomniała zgromadzonym sylwetkę polskiej noblistki przedstawiając ją jako niepozorną panią w kapelusiku i papierosem w ręku, nie lubiącą rozmów o literaturze i tajnikach swojego poetyckiego warsztatu, miłośniczkę zwierząt, popularnych seriali, Woody'ego Allena i ...Andrzeja Gołoty, która w 1996 roku stała się celebrytką mimo woli. Po krótkim wprowadzeniu zapraszała na scenę kolejnych uczestników dodając im otuchy i dbając o sprawny przebieg imprezy.

Uczniowie byli oceniani przez profesjonalne i niezależne Jury. Każdy z organizatorów wskazał swojego przedstawiciela. Obradom przewodniczył Marek Chudziński – absolwent Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie, który od 2007 roku jest aktorem Teatru Rozrywki w Chorzowie, gdzie debiutował rolą Rocky'ego w czterech ostatnich przedstawieniach kultowego musicalu *The Rocky Horror Show*. Gra w najpopularniejszych spektaklach i musicalach znajdujących się w jego repertuarze, występuje jako solista w koncertach sylwestrowych i rozrywkowych oraz bierze udział w jego działalności edukacyjnej.

Po ogłoszeniu wyników i wręczeniu nagród – odnosząc się do wszystkich wystąpień – M. Chudziński udzielił wielu cennych rad warsztatowych początkującym artystom, wśród których znaleźli się uczniowie wiążący swoją przyszłość z aktorstwem. Przewodniczący Jury długo odpowiadał na ich pytania. Te zakulisowe rozmowy pokazały, że istniała potrzeba zorganizowania takiego wydarzenia, podczas którego twórczość W. Szymborskiej stała się pretekstem do pochwalenia się przez młodzież swoimi talentami i zdobycia nowych doświadczeń.

Warto dodać, że w dniu konkursu zadbane o poczęstunek, miłą atmosferę i otoczenie życzliwością występujących finalistów. Podczas przerw oprowadzono gości po szkole, zwiedzano z nimi pracownie artystyczne i opowiadano o działalności PLSP. Możliwość przebywania w tak szczególnej placówce i podziwiania eksponowanych prac, była dla nich wyjątkowym przeżyciem oraz zachętą (dla młodszych uczestników) do wstąpienia w poczet jej uczniów.

Dla każdego uczestnika przewidziano podziękowanie i upominek w formie książki, a dla laureatów – dodatkowo – dyplomy i nagrody rzeczowe, nawiązujące do twórczości noblistki. Wszystkim, którzy podjęli się przygotowania uczniów do udziału w konkursie (polonistom, nauczycielom bibliotekarzom), członkom Jury oraz innym osobom zaangażowanym w jego realizację – wręczono podziękowania.

8. WYNIKI / UZYSKANE EFEKTY:

Do konkursu zgłoszono 40 finalistów ze szkół działających na terenie: Katowic, Mysłowic, Orontowic, Rudy Śląskiej, Świętochłowic, Tarnowskich Gór, Tychów i Zabrze, z czego 14 uczestników reprezentowało szkoły podstawowe (klasy VII-VIII), a 26 – szkoły ponadpodstawowe.

W każdej kategorii wiekowej nagrodzono trzech uczniów (I, II i III miejsce). Ze względu na wysoki poziom wystąpień reprezentantów szkół ponadpodstawowych przyznano dodatkowo dwa wyróżnienia.

Konkurs był dla młodzieży okazją do zaprezentowania swoich umiejętności recytatorskich szerszej publiczności (uczestników podziwiała blisko 200 osób) oraz wystąpienia na scenie i zmierzenia się z tremą. Największą atrakcją była dla nich możliwość poznania Marka Chudzińskiego – aktora Teatru Rozrywki w Chorzowie, który nieodpłatnie podjął się zadań przewodniczącego Jury oraz udzielał im cennych uwag warsztatowych.

Wiele pozytywnych ocen na temat konkursu stało się zachętą do organizacji podobnych wydarzeń w przyszłości.

9. UWAGI:

Organizując takie wydarzenie należy:

- zaangażować do współpracy dyrektorów, nauczycieli i uczniów (bez wsparcia innych osób organizacja tak dużej imprezy nie jest możliwa);
- zadbać o dobrą komunikację między organizatorami oraz szczegółowo określić plan działania, terminy i zakres odpowiedzialności;
- opracować regulamin ze wzorami oświadczeń umożliwiających udział uczniów w konkursie oraz publikację ich nazwisk i wizerunku;
- pozyskać sponsorów;
- zakupić nagrody dla laureatów i przewidzieć możliwość przyznania wyróżnień;
- wysłać szczegółowe informacje o konkursie do szkół oraz opublikować je na stronach internetowych organizatorów i w mediach społecznościowych;
- przewidzieć możliwość przedłużenia terminu nadsyłania zgłoszeń lub jego skrócenia (w przypadku zbyt dużej liczby chętnych);
- w sposób elastyczny ustalić ramy czasowe finału konkursu ze względu na ewentualne nieobecności części uczniów, stres powodujący rezygnację z recytacji, zróżnicowaną długość wystąpień oraz możliwość przedłużenia obrad komisji konkursowej (w razie braku jednomyślności);
- zaplanować przerwy i poczęstunek;

- zaprosić gości, których obecność uświetni konkurs;
- przygotować podziękowania dla uczestników konkursu, ich nauczycieli oraz innych osób, które wniosły swój wkład w jego organizację;
- zamieścić informację o zrealizowanym konkursie w mediach.

10. KONTAKT DO AUTORÓW:

amarcol@womkat.edu.pl

d.zoclonska@plastyk.katowice.pl

11. ZAŁĄCZNIK:

B. Michałek, *Wisława Szymborska – patronka roku 2023. Sprawozdanie z Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego*, „Dialogi Biblioteczne” 2023, nr 2, s. 39-41.

Z RELACJI UCZESTNIKA

BARBARA MICHAŁEK

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Józefa Lompy w Katowicach

WISŁAWA SZYMBORSKA – PATRONKA ROKU 2023

SPRAWOZDANIE Z WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU RECYTATORSKIEGO

Rok 2023 Uchwałą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej został ustanowiony rokiem Wisławy Szymborskiej – jednej "z najbardziej znanych polskich poetek (...). [Szymborska] stała się ambasadorką polskiej kultury za granicą. Jej wiersze zostały przetłumaczone na ponad czterdzieści języków. (...) O doniosłości literackiego dorobku Wisławy Szymborskiej świadczą nie tylko nagrody, ale także fakt, że (...) wciąż ma wierne grono czytelników w Polsce i za granicą. Inspiruje literaturoznawców, kulturoznawców, filozofów, krytyków sztuki, a także zwykłych czytelników, którzy znajdują w jej poezji odpowiedzi na najważniejsze pytania. Tematy, które poruszała w swojej poezji, wciąż są aktualne. Forma, jaką się posługiwała, ciągle zachwyca mistrzostwem".

7 grudnia 2023 roku został przeprowadzony **Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Wisława Szymborska – patronka roku 2023”**, zorganizowany przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką im. Józefa Lompy w Katowicach, Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – Oddział w Katowicach oraz Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach. Jako jego cele organizatorzy wymienili: popularyzację twórczości polskiej noblistki, rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości na słowo poetyckie, doskonalenie warsztatowych umiejętności recytatorskich, odkrywanie uzdolnień artystycznych uczniów, integrację środowiska utalentowanej młodzieży.

Wydarzenie odbyło się w pięknie przyozdobionej auli Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach przy ul. Ułańskiej. Zebranych powitała Katarzyna Herich, która jednocześnie zaprezentowała postać i główne wątki twórczości Szymborskiej – bohaterki wydarzenia i czuwała nad sprawnym przebiegiem imprezy. Na początku przedstawiła specjalnych gości, a wśród nich: Joannę Nowrot (dyrektora Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach), Aleksandrę Klimas (dyrektora do spraw artystycznych Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach), Damiana Bazana (dyrektora do spraw ogólnopremiotowych Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach), Krzysztofa Kobiątkę (dyrektora Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. Józefa Lompy w Katowicach), Irenę Rączkę (wieloletnią dyrektorkę Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach), Barbarę Michniak (wiceprezesa Zarządu Głównego Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich w Warszawie), Annę Marcol (prezesa Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich – Oddziału w Katowicach). Jury stanowili: Marek Chudziński (aktor Teatru Rozrywki w Chorzowie, absolwent Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły

Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie), Barbara Skwara (polonista, bibliotekoznawca, historyk sztuki, pracownik II Liceum Ogólnokształcącego w Katowicach), Barbara Michałek (polonista, bibliotekoznawca, kierownik Wydziału Informacji, Promocji i Współpracy ze Środowiskiem PBW w Katowicach).

Zebranych powitali również: dyrektor Joanna Nowrot, goszcząca wszystkich w progach pięknej, nowoczesnej szkoły, dyrektor Kobiałka – dodający odwagi uczniom oraz prezes Anna Marcol.

Do konkursu zgłoszono 40 uczniów w dwóch kategoriach: szkół podstawowych (klasy 7-8) i ponadpodstawowych. Recytacje rozpoczęli uczniowie szkół podstawowych. W drugiej kolejności – po przerwie – wystąpili uczniowie szkół ponadpodstawowych. Poziom był bardzo wysoki i już w trakcie prezentacji było wiadomo, że jury nie będzie miało łatwego zadania. Po kolejnej przerwie ogłoszono decyzję o przyznaniu nagród.

Laureaci

Szkoły podstawowe

- **1 miejsce:** Zuzanna Beck – wiersz „Perspektywa” (Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Wyplera w Rudzie Śląskiej),
- **2 miejsce:** Maja Gąsiorek – wiersz „W zatrząsieniu” (Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Karola Miarki w Mysłowicach),
- **3 miejsce:** Julia Slezarczyk – wiersz „Oda do starości” (Szkoła Podstawowa nr 44 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 25 w Katowicach).

Szkoły ponadpodstawowe

- **1 miejsce:** Marta Bekierz – wiersz „Trudne życie z pamięcią” (Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe w Katowicach),
- **2 miejsce:** Wiktoria Kieruzel – wiersz „Wywiad z Atropos” (Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe w Katowicach),
- **3 miejsce:** Oliwia Brzozowska – wiersz „Rozmowa z kamieniem” (Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Pankiewicza w Katowicach),
- **1 wyróżnienie:** Nadia Świerc – wiersz „Archeologia” (I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach),
- **2 wyróżnienie:** Dominika Bryk – wiersz „Miłość szczęśliwa” (VIII Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Curie-Skłodowskiej w Katowicach).

Do sprawozdania dołączono fotografie wykonane przez Tomasza Griessgrabera i Michała Lorencyka.